

REKONSTRUKCE HISTORICKÉ BUDOVY NÁRODNÍHO MUZEA V PRAZE ■ RESTORATION OF THE HISTORICAL BUILDING OF THE NATIONAL MUSEUM IN PRAGUE

Martin Trnka, Pavel Mlejnek

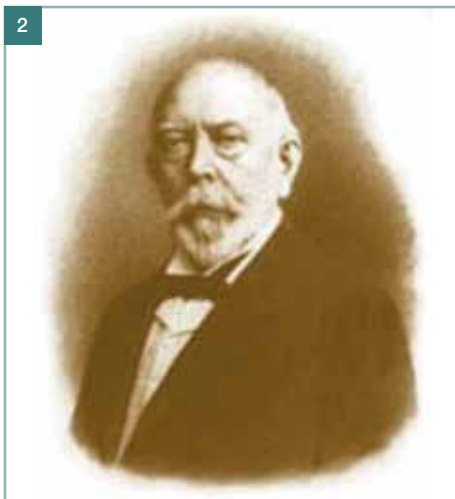
V říjnu letošního roku bude po rozsáhlé rekonstrukci veřejnosti znovu zpřístupněna historická budova Národního muzea (NM). V první části článku je přiblížena historie této budovy, její konstrukční řešení a důvody a rozsah rekonstrukce. Druhá část je věnována podrobnějšímu popisu hlavních železobetonových objektů (stavbě a zajištění stavební jámy ve východní dvoraně, konstrukci tubusu spojovací chodby mezi historickou a novou budovou NM, podchycení východního křídla nad spojovací chodbou a přeložce kabelovodů nad spojovací chodbou v ulici Vinohradská) a monitoringu vibrací v historické budově NM během rekonstrukce. ■ After an extensive reconstruction of the historical building of the National Museum (NM), it will be re-open for public in October this year. In the first part, the article shows the history of this building, its structural design and reasons and extent of the restoration. The second part describes in more detail the main reinforced concrete objects (construction and securing the construction pit in the east courtyard, structure of the tube of the connecting corridor between the historical and new building of the NM, underpinning the east wing above the connecting corridor and relaying of the cable distribution system above the connecting corridor in the Vinohradská street) and monitoring of the vibrations in the historical building of the NM during the restoration.

Z HISTORIE BUDOVY

Národní muzeum (NM), nejstarší muzejní ústav v Čechách, bylo založeno

jako Vlastenecké muzeum roku 1818. Sbírkky byly zpočátku shromažďovány v minoritském klášteře sv. Jakuba na Starém Městě v Praze a v soukromých bytech. Prvním stálým sídlem muzea se stal roku 1819 Šternberský palác na Hradčanech, zčásti pro ten účel propůjčený Společností vlasteneckých přátel umění (dnes je zde jedno ze sídel Národní galerie).

Roku 1840 vypracoval František Palacký návrh na zbudování novostavby muzea v rámci velkoryse projektovaného střediska vědy a kultury, které mělo být postaveno na paměť císaře Františka I. pod názvem Franciscum na dnešním Smetanově nábřeží. Velkorysý projekt byl bohužel redukován na pouhý pomník Františka I.,

Obr. 1 Historická budova Národního muzea v Praze ■ Fig. 1 Historical building of the National Museum in Prague

Obr. 2 Josef Schulz, architekt a stavitel muzejní budovy ■ Fig. 2 Josef Schulz, architect and builder of the museum building

přesto však stojí za pozornost, neboť tento historicky první plán muzejní novostavby u nás obsahoval progresivní požadavky, které realizoval až o půl století později (bohužel ne všechny) architekt Josef Schulz (obr. 2). Palackého stavební program požadoval nejen výstavní sály pro geologii, mineralogii, zoologii, botaniku, archeologii, numismatiku, knihovnu, archiv, sbírky grafiky, ale i pro lapidárium a kromě studoven a čítáren žádal i zřízení depozitářů. Dokonce obsahoval i ideu panteonu se sochami a portréty velkých Čechů. K novostavbě však nedošlo, a tak se muzeum stěhovalo roku 1846 do Nosického paláce v ulici Na Příkopě, který byl pro ten účel zakoupen.

Roku 1876 darovala městská rada pro výstavbu nové muzejní budovy velmi cenný a výhodný pozemek na horním konci Václavského náměstí, nad právě bořenou novou Koňskou branou, o celkové ploše 13598 m² a konečně 15. listopadu 1883 byl vypsán veřejný konkurs na předběžné skici pro novou muzejní stavbu. Z 27 soutěžních návrhů vybrala porota, v níž zasedal